

Institucions sense continuïtat: el límit real de la política cultural local

Published by [Interacció](#) [1] on 09/04/2026 - 10:01

Quan una biblioteca tanca per manteniment o un centre cultural depèn d'una subvenció externa per obrir portes, apareix una fractura silenciosa que molts municipis reconeixen. Aquest article posa nom a aquesta tensió i pregunta què vol dir governar cultura quan el problema no és crear institucions sinó sostenir-les.

Segons l'informe de la UNESCO *Re/Shaping Policies for Creativity 2026*, l'arquitectura institucional de la cultura és avui gairebé universal: en els països que reporten a la Convenció de 2005, tots declaren disposar de ministeris o agències amb competències i pressupost cultural, i el cicle recent recull *3.908 mesures adoptades entre 2021 i 2024*. La mitjana global de *finançament públic directe en cultura continua per sota del 0,6 % del PIB*, en un context de desigualtats de finançament i mobilitat artística entre països. L'arquitectura existeix gairebé arreu. La capacitat política efectiva continua sent irregular.

Aquesta paradoxa es reconeix fàcilment en el món local. A Cornellà, la conversió d'una masia vinculada a Joan Maragall en un centre de memòria històrica avança amb un pressupost de 2,3 milions d'euros provinents de la Diputació, l'AMB i fons europeus Next Generation. La seva sostenibilitat depèn d'un equilibri financer extern que el municipi no controla del tot. Quan el centre obri, el manteniment i la programació dependran del pressupost municipal. La capacitat política per sostenir el projecte en el temps continua condicionada. Aquesta distància té nom: asimetria d'implementació cultural.

L'arquitectura existeix. La continuïtat és incerta.

Plans culturals aprovats sense compromís pluriennal, equipaments amb programa però sense projecte, festivals que continuen per inèrcia mentre les línies de mediació o educació cultural no troben pressupost estable. No són

excepcions. Són patrons de funcionament. És el que podem anomenar governança per inèrcia: polítiques culturals que continuen sense revisió estratègica ni avaluació real del seu sentit actual.

La pregunta és simple: el que fem respon a una estratègia o a una herència acrítica. Moltes decisions culturals locals no neixen d'un diagnòstic actualitzat. Neixen d'un mapa heretat de festivals, equipaments i subvencions que es mantenen perquè han existit sempre. L'informe recorda que el sector cultural continua marcat per precarietats laborals, desigualtats d'accés i feblesa de recursos malgrat l'expansió institucional. Aquesta tensió no es resol amb més plans ni amb més declaracions. Es resol quan una ciutat decideix què vol sostenir i què vol deixar d'alimentar.

Aquesta decisió es veu condicionada pel temps polític municipal. Plans a quatre anys sostinguts per pressupostos anuals, dependència de subvencions supramunicipals, canvis de regidoria que reorienten prioritats. A Mataró, les colles de cultura popular han denunciat retallades en el calendari festiu i falta de diàleg amb l'Ajuntament, obrint un debat sobre governança i repartiment de recursos. No és un cas excepcional. Fa visible el lloc real on es decideix la política cultural: el pressupost.

La fragilitat també es veu en el quotidià. A Badalona, diverses biblioteques municipals han hagut de tancar repetidament per problemes de climatització i manteniment, alterant serveis bàsics i l'accés cultural diari. Aquesta escena defineix una infraestructura cultural vulnerable. El dret cultural quotidià depèn del manteniment.

A aquesta realitat s'hi suma el repte digital. La transformació digital ja condiona decisions culturals municipals: biblioteques negociant llicències amb plataformes digitals, festivals ajustant cartells segons dades de venda anticipada, equipaments depenent d'algoritmes de promoció. L'informe assenyala que la digitalització obre oportunitats, però també riscos de noves desigualtats i precarietats si no hi ha regulació adequada. Les eines arriben abans que el debat.

El que aquest informe global recorda és que la política cultural local no necessita més arquitectura ni més llenguatge, sinó més capacitat de decisió compartida. Tenim ministeris, conselleries, plans i estratègies digitals. La cultura continua governada pel curt termini pressupostari. L'informe insisteix que el sector cultural continua limitat per finançament insuficient i desigual malgrat l'expansió institucional. La qüestió per als municipis és decidir què volem sostenir a llarg termini, encara que impliqui deixar de fer altres coses. La cultura pública comença quan el pressupost deixa de repetir el passat.

Referència

Unesco. (2026). *Re/shaping policies for creativity: We share, we act, we build*. Unesco. <https://doi.org/10.58337/DQDA4649> [2]

Notícies municipals

Interacció. (2025). #Som311 Segona quinzena de març: Cornellà inicia les obres per transformar la masia de Maragall en un centre de memòria <https://interaccio.diba.cat/news/2025/04/som311-1> [3]

Interacció (2025). #Som311 Primera quinzena d'abril: Les colles alcen la veu contra les retallades en el calendari festiu de Mataró <https://interaccio.diba.cat/news/2025/04/som311-1abril> [4]

Interacció. (2026). #Som311 Primera quinzena de gener: Tancament repetit de biblioteques municipals a Badalona <https://interaccio.diba.cat/news/2026/01/som311-1> [5]

Interacció. (2026). #Som311 Primera quinzena de març: Infraestructura bibliotecària en crisi <https://interaccio.diba.cat/news/2026/03/som311-1> [6]

Imatge: Roxanne Bouché Overton (@roxanneoverton)

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Tags: polítiques culturals

Tags: governança cultural

Tags: finançament de la cultura

Tags: equipaments culturals

- [7]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2026/04/incertesa>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://doi.org/10.58337/DQDA4649>

[3] <https://interaccio.diba.cat/news/2025/04/som311-1>

[4] <https://interaccio.diba.cat/news/2025/04/som311-1abril>

[5] <https://interaccio.diba.cat/news/2026/01/som311-1>

[6] <https://interaccio.diba.cat/news/2026/03/som311-1>

[7] <https://interaccio.diba.cat/node/10441>